

Godprātība veidojas grūtākajos brīžos

Autore: Mandy Rambharos, Verra izpilddirektore.

Verra ir organizācija, kas nosaka pasaules vadošos standartus klimata rīcībai un ilgtspējīgai attīstībai un *Karibas projekta pārskats atgādina mums, no kurienes esam nākuši un kā mūsdienās tiek veidotas uzticamākas metodes* un sistēmas, lai nodrošinātu tirgus nākotni. Mūsu darbā patiesais godprātības pārbaudījums nav virsraksti, par kuriem mēs priecājamies, bet lēmumi, kurus pieņemam, atrodoties uzmanības centrā.

Viens no šādiem brīžiem bija Verra nesensais [paziņojums par Karibas projekta pārskatīšanas](#) rezultātiem, kas bija viens no grūtākajiem un uzmanīgāk izvērtētajiem mūsu organizācijas vēsturē. Tika uzdoti jautājumi, un daži mediji to atspoguļoja nesaudzīgi. Taču Verra atbildība ir atzīt no šādām pieredzēm gūtās mācības un iekļaut tās sistēmās, kas veido šo tirgu.

Aiz katra projekta stāv lauksaimnieki, ģimenes un ekosistēmas, kas paļaujas uz klimata finansējumu. Tāpēc mēs šo atbildību uztveram nopietni: par klimata rīcību, par iztikas līdzekļiem un par ietekmi uz vidi.

Mēs publicējam nesen pabeigtos Karibas projekta pārskatīšanas rezultātus, kamēr klimata finansējums un oglekļa tirgi bija pasaules uzmanības centrā Klimata nedēļas laikā Ņujorkā. Mēs nevilcinājamies. Mēs neslēpām rezultātus. Mēs tos publiskojām atklāti un pārredzami, jo godprātība ir vissvarīgākā, kad spriedze ir vislielākā.

Karibas projekts gandrīz visās nozīmēs bija unikāls. Pret to izvirzītās apsūdzības bija nopietnas, un pārskatīšanas process bija ilgstošs un sarežģīts, jo īpaši pēc tam, kad projekta iesniedzējs to izņēma no Verra reģistra.

Karibas projekts, tāpat kā citas pirmās paaudzes REDD iniciatīvas, tika izstrādāts, izmantojot labākos pieejamos datus, rīkus un zinātnes atziņas tajā laikā. Sākotnējās metodoloģijas, piemēram, VM0009, prasīja, lai projektu izstrādātāji izveidotu vietējās atmežošanas aplēses, izmantojot pieejamos resursus, un uzņemtos atbildību par to precizitāti. Datu un tehnoloģiju attīstība

tagad ļauj veikt daudz precīzākas aplēses, atspoguļojot tirgus attīstību un nepārtraukto uzlabošanos.

Pirmajam iPhone nebija tādu tehnoloģiju, kādas ir šodien: tas darbojās ar to, kas bija pieejams. Kad tika reģistrēts Kariba, iPhone 4 bija jaunākais modelis; tagad mums ir iPhone 17. Tāpat kā šodien neviens nepaļautos uz iPhone 4, tāpat neiedomājami būtu neizmantot daudz modernākus rīkus un standartus, kas mums ir pieejami šodien.

Līdzīgi, *VM0009*, kas ne tuvu neatbilst precizitātes līmenim, ko prasa šodienas tirgus, kopš tā laika ir aizstāts ar *VM0048*, kas ir spēcīgāka, robustāka pieeja, kas atspoguļo sasniegumus zinātnē, tehnoloģijās un praksē. *VM0048* ir saņēmis apstiprinājumu no Brīvprātīgā oglekļa tirgus integritātes padomes (ICVCM). Nav augstāka integritātes standarta.

VM0048 atmežošanas risks tiek noteikts, rūpīgi izvērtējot iepriekšējo atmežošanu un prognozēto atmežošanas risku jurisdikcijā. Tajā tiek izmantoti dati, kas iegūti no ekspertu pakalpojumu sniedzējiem, izmantojot detalizētu procesu, kurā tiek izmantoti attālās uzrādes dati, novērojumi uz zemes, attēlu interpretācija un riska modelēšana. Visi šie dati tiek izmantoti, lai izstrādātu projekta bāzes līniju, kas kļūst par pamatu, lai aprēķinātu projekta sasniegto emisiju samazinājumu.

Mūsu *Verified Carbon Standard (VCS)* programma arī ir attīstījusies, un drīzumā gaidāmajā 5. versijā ir iekļautas pastiprinātas drošības garantijas, uzlabota uzraudzība un skaidrākas prasības par ieguvumu sadali.

Tās ir nevis vienkāršas izmaiņas, bet gan transformatīvas pārmaiņas.

Daži ir aicinājuši veikt radikālas izmaiņas oglekļa tirgos, reaģējot uz Karibas projektu. Citi ir rakstījuši virsrakstus par "tukšajiem" kredītiem. Virsrakstus ir viegli rakstīt. Grūtāk ir veikt lēnu, rūpīgu reformu darbu: stiprināt metodoloģijas, ieviest aizsardzības pasākumus un uzņemties atbildību. Šis darbs ir īpaši svarīgs REDD projektiem. Tie ir sarežģīti, bet tas mūs neaptur, jo mežu aizsardzība ir būtiska klimata pārmaiņu risināšanā. Daži no ietekmīgākajiem un transformatīvākajiem klimata risinājumiem ir arī visgrūtāk īstenojami, un mūsu atbildība ir pieņemt šo izaicinājumu, nevis izvairīties no tā.

Jo Verra mēs izvēlamies mācīties un darīt labāk, kad zinām labāk. Tas ir vienīgais veids, kā oglekļa tirgi var attīstīties, saglabājot uzticību.

Karibas izvērtējums nebija patīkams, bet ne jau komforts ir galvenais. Galvenais ir godprātība. Ja oglekļa tirgiem ir jāpilda loma, ko mēs visi zinām, ka tiem ir jāpilda, tad godprātībai ir jābūt vadmotīvam, jo īpaši grūtos apstākļos. Un ja mēs sastopamies ar šķēršļiem šo tirgu ieviešanā, mums nevajadzētu atteikties no šiem svarīgajiem instrumentiem, bet atzīt, ka to iebūvētie paškorekcijas mehānismi darbojas, lai tos stiprinātu.

Mēs turpinām uzlabot savas sistēmas. Mēs turpinām attīstīties. Un mēs to darīsim atklāti, jo tikai caur pārredzamību un atbildību var stiprināt uzticēšanos.

Galū galā, uzticēšanās neveidojas vieglos apstākļos. Tā veidojas grūtākajos mirkļos.

*Verra - organizācija, kas nosaka pasaules vadošos standartus klimata rīcībai un ilgtspējīgai attīstībai, 23.09.2025. paziņoja, ka ir pabeigusi padziļinātu pārskatu par Kariba REDD+ projekta oglekļa uzskaiti un ir atsevišķi nosūtījusi turpmākus jautājumus saistībā ar apsūdzībām par pārkāpumiem projekta validācijas/verifikācijas iestādēm (VVB), lai tās sniegtu atbildes. Verra apturēja Karibas projektu 2023. gada oktobrī pēc nopietniem pārmetumiem, kas izteikti New Yorker rakstā. Verra pēc tam veica divus paralēlus darba posmus saistībā ar šo ļoti sarežģīto projektu: pirmkārt, pārskatīja oglekļa uzskaiti un, otrkārt, veica atsevišķu pārskatīšanu saistībā ar apgalvojumiem, kas nebija saistīti ar oglekļa uzskaiti, ko sauc par kvalitātes kontroles pārskatīšanu. Šīs pārskatīšanas bija sarežģītas un ilgstošas, jo projekta ierosinātājs Carbon Green Investments (CGI) izņēma Karibas projektu no Verra reģistra.